

Knihovnička Václava Havla je poprvé veřejně k dispozici v liberecké knihovně

6.2.2026 - Andrea Fulková | Krajský úřad Libereckého kraje

V oddělení Všeobecné knihovny Krajské vědecké knihovny v Liberci je nyní veřejně umístěna tzv. Knihovnička Václava Havla. Krajská knihovna ji získala darem od pražské společnosti Knihovna Václava Havla, a to jako první veřejná knihovna u nás. Ucelená kolekce děl českého dramatika a bývalého prezidenta republiky je tedy nyní plně k dispozici čtenářům.

Knihovničku Václava Havla předal ředitelce liberecké knihovny PhDr. Daně Petrádové osobně ředitel pražské Knihovny Václava Havla Tomáš Sedláček v lednu 2026 během svého vystoupení v knihovně. Ucelená kolekce děl Václava Havla a dalších textů s ním úzce souvisejících tak významně obohatila fondy liberecké knihovny.

„Jsem moc ráda, že právě liberecká knihovna byla vybrána jako první pro umístění Knihovničky Václava Havla. Tento krok má jednak symbolický význam a za druhé to vnímám jako výraz ocenění práce knihovny,“ říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Po lednovém převzetí byl fond Knihovničky VH nejprve zpracován do elektronického systému knihovny, označen a zabezpečen. Nyní je již plně k dispozici a čtenáři jej najdou ve volném výběru ve speciálně vyhrazeném regále ve Všeobecné knihovně. Jednotlivé tituly jsou určeny k absenčnímu půjčování.

Celá akce je součástí dlouhodobého projektu s názvem Knihovničky Václava Havla, který se však dosud zaměřoval na školy a česká centra v zahraničí. V roce 2026, v němž oslavíme 90. výročí narození Václava Havla, se projekt tedy ve své nové fázi otevírá i veřejným knihovnám. Knihovna Liberec je první veřejnou knihovnou, která Knihovničku VH získala. *„Vybrali jsme ji, protože je to Stavba smíření, umí otevírat spousty dveří a je to místo, které máme osobně velmi rádi,“* vysvětlil v lednu v Liberci Pavel Hájek z Knihovny Václava Havla.

Cílem projektu je vytvořit v knihovnách – po vzoru již existujících laviček Václava Havla – knihovničky, v nichž jsou soustředěny jak texty Václava Havla, tak texty s ním úzce související. Knihovnička obsahuje celou ediční řadu nakladatelství Knihovny Václava Havla a čítá několik desítek položek. Projekt má vlastní logo a jednotnou vizuální identitu na všech školách a knihovnách. Knihovničky jsou institucím poskytovány zdarma. Historicky první z nich byla odhalena 20. září 2018 na Gymnáziu Třeboň, které je spoluiniciátorem projektu, a nyní přichází i do Liberce. Aktuálně je v ČR již 27 knihovniček, tato liberecká je tedy dvacátá osmá.

„Posláním Knihovniček VH je podporovat a rozvíjet čtenářskou gramotnost a také občanskou gramotnost a odpovědnost a šířit odkaz Václava Havla nejen jako politika, ale také jako literáta a myslitele,“ doplnil při lednovém předání Pavel Hájek z Knihovny VH.

U příležitosti letošního 90. výročí narození Václava Havla by se mohly stát i podnětem k diskusím o odkazu tohoto dramatika, státníka a filozofa. *„Jeho myšlenky, které jsou v textech zakopány jako diamanty, mají co říct právě v dnešní době, kdy nejen Evropa, ale celý západní svět hladoví. Jejich doba znovu přijde,“* dodal ředitel Knihovny VH Tomáš Sedláček.

Přijetí a vystavení Knihovničky VH v liberecké knihovně je logickým vyústěním dosavadních aktivit.

Před budovou knihovny stojí již několik let Lavička Václava Havla a též Strom Olgy Havlové. Symbolické spojení liberecké knihovny – Stavby smíření – s osobou Václava Havla však sahá ještě hlouběji do historie. *„V roce 1995 převzal tehdejší prezident České republiky Václav Havel společně s německým prezidentem Romanem Herzogem záštitu nad novostavbou liberecké knihovny zvanou Stavba smíření,“* připomněla ředitelka knihovny Dana Petrádesová.

Čerstvě dokončenou knihovnu Václav Havel osobně navštívil 15. listopadu 2000 v rámci své pracovní návštěvy v Liberci a Jablonci nad Nisou. Prohlédl si knihovnu i synagogu a knihovně při té příležitosti věnoval své sebrané spisy. Již v roce otevření Stavby smíření tedy tak sám položil základ dnešní Knihovničky VH. O tři roky později 21. srpna 2003 se zde zúčastnil vzpomínkové akce ke smutnému 35. výročí srpna 68. Spolu s ním při akci vystoupila i legendární undergroundová kapela The Plastic People of the Universe a také jeho kolega a přítel, herec Jan Tríska.

Jejich společné vystoupení v knihovně mělo svou velmi symbolickou vazbu na Liberec – v srpnu 1968 během okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy totiž onu osudnou noc se svou ženou a hercem Janem Trískou pobýval u přátel v Liberci. Celý následující týden poté ještě v Liberci zůstali a velmi spontánně a aktivně se společně zapojili do libereckého odbojového dění. Osobnost Václava Havla zanechala tedy v historii Liberce silný otisk a liberecká knihovna vnímá jako jeden ze svých stěžejních úkolů jeho odkaz stále připomínat. *„I nadále budeme spolupracovat s Knihovnou Václava Havla a zapojíme se do dubnového dvoudenního festivalu Havel pod Ještědem. Osobnost Václava Havla chceme připomínat i v rámci našich vzdělávacích programů pro školy,“* doplňuje ředitelka knihovny, PhDr. Dana Petrádesová.

Veškeré podrobnosti ke Knihovničce Václava Havla naleznou čtenáři na webových stránkách knihovny v článku Knihovnička Václava Havla. Jednotlivé tituly jsou dohledatelné v on-line katalogu knihovny.

Zdroj: Tisková zpráva Kateřina Šidlofová, Krajská vědecká knihovna v Liberci

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/knihovnicka-vaclava-havla-je-poprve-verejne-k-dispozici-v-liberecke-knihovne-n587271.htm>